

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 22. maj 2018
Kontor: Stats- og Menneskerets-
kontoret
Sagsbeh: Henrik Skovgaard-Peter-
sen
Sagsnr.: 2018-0030-1043
Dok.: 724028

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 669 (Alm. del), som Folketin-
gets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 23. april 2018. Spørgs-
målet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Søren Pape Poulsen

/

Caroline Østergaard Nielsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 669 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren, i forlængelse af samrådet den 19. april 2018 om sletning af emails i Tibet-sagen, redegøre for, om der tidligere under andre undersøgelseskommissioners arbejde har været eksempler på problemer med manglende adgang til væsentligt materiale, f.eks. slettede mails?”

Svar:

1. Justitsministeriet har med henblik på besvarelsen af spørgsmålet foretaget en gennemgang af den beskrivelse af materialeindsamlingen, som findes i de beretninger, der er afgivet af de undersøgelseskommissioner, der hidtil har været nedsat i medfør af lov om undersøgelseskommissioner.

2. For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt andre undersøgelseskommissioner end Tibetkommissionen har givet udtryk for mulige vanskeligheder for undersøgelsen som følge af slettede e-mails eller manglende backup, kan på den baggrund oplyses følgende:

Det fremgår af side 36 i Skattefradragskommissionens beretning, at kommissionen den 16. september 2004 anmodede Told- og Skattestyrelsen om at oplyse, hvorvidt styrelsen var i besiddelse af eller kunne generere en backup af indholdet af styrelsens server pr. omkring 27. november 2003. Styrelsen meddelte ved brev af 11. oktober 2004 til undersøgelseskommissionen, at man ikke var i besiddelse af eller kunne generere en sådan backup. Det bemærkes hertil, at kommissionen ikke udtaler sig nærmere om de mulige konsekvenser heraf for kommissionens undersøgelse.

Det fremgår af side 50 i Statsløsekommissionens beretning, at kommissionen i 2012 spurgte Justitsministeriet, om det daværende Integrationsministerium havde taget en backup af mails i forbindelse med overvejelserne eller beslutningen om at nedsætte en undersøgelseskommission. Det fremgår endvidere, at Justitsministeriet oplyste, at der ikke var taget en sådan backup, og at slettede mails blev opbevaret elektronisk i 30 dage efter sletningen. Det bemærkes hertil, at kommissionen ikke udtaler sig nærmere om de mulige konsekvenser heraf for kommissionens undersøgelse.

Det kan endvidere oplyses, at det fremgår af side 27 f. i Skattesagskommissionens beretning, at der samme dag, som skatteministeren offentliggjorde, at undersøgelseskommissionen skulle nedsættes (den 7. december 2011),

blev bestilt en totalbackup af alle data i Skatteministeriets mails server. Det bemærkes hertil, at kommissionen ikke omtaler spørgsmålet nærmere, herunder spørgsmålet om slettefrister.

På side 28 i Skattesagskommissionens beretning behandles endvidere spørgsmålet om såkaldte ”private mails”, dvs. mails, der ikke er sendt som led i sagsbehandlingen af skattesagen. Kommissionen skriver herom bl.a., at der efter kommissionens opfattelse ikke er hjemmel i lov om undersøgelseskommissioner eller retsplejeloven til at pålægge et teleselskab at udlevere private mails, hvis dette praktisk skulle være muligt, og at der heller ikke er hjemmel for kommissionen til at beslaglægge en privat computer med henblik på at skaffe sig kendskab til private mails. Under disse omstændigheder har kommissionen ikke ment, at kommissionen på eget initiativ – i det omfang der måtte være anledning hertil – burde forsøge at få en berørt til frivilligt at udlevere private mails. Det bemærkes hertil, at kommissionen ikke udtaler sig nærmere om de mulige konsekvenser heraf for kommissionens undersøgelse.

3. Hvad angår mulige vanskeligheder med at fremskaffe andre former for materiale af betydning for en kommissionsundersøgelse kan oplyses følgende:

Det fremgår af side 45 i Farumkommissionens beretning, at en noget utilstrækkelig journalisering i undersøgelsesperioden har medført vanskeligheder med at finde alle ønskede sagsakter frem. På side 49 f. i beretningen anføres det endvidere, at det var en åbenbar umulighed blot at udbede sig godt 13 års arkivalier fra Farum Kommune, og at man også måtte opgive den fremgangsmåde at anmode om alle sager efter nærmere angivne temaer, da kommunens journalsystem ikke gav mulighed for en tilstrækkelig målrettet søgning. Det oplyses endvidere, at den valgte fremgangsmåde, der inddebar, at kommissionen på baggrund af en samlet journaludskrift anmodede om de sager, der skønnedes relevante, også gav problemer, bl.a. på grund af ganske kortfattede angivelser i journalisterne og ufuldstændig journalisering.

Farumkommissionen anfører herefter på side 50 i beretningen:

”Det anførte om kommunens sagsakter kan give anledning til spørgsmål om undersøgelsens fuldstændighed og burde navnlig gøre det, hvis kommunens sagsakter var eneste kilde. Det er imidlertid kommissionens opfattelse, at det i det alt væsentligste er lykkedes at sammenstykke sagsforløbene ud fra

flere tilgængelige kilder. De spænder således meget vidt fra modpartens eksemplarer af kontrakten og myndighedens kopi af korrespondance til hvad politiet fandt under ransagning på rådhuset i foråret 2002 og hvad en medarbejder måtte have sikret sig af kopier til et ”privat arkiv”. Hertil kommer ikke mindst de oplysninger, der er fremkommet under kommissionens omfattende vidneafhøringer.”

Det fremgår af Dan Lynges-kommissionens beretning, side 40 f., at det både for kommissionen og for de involverede myndigheder har været forbundet med store vanskeligheder at fremfinde eventuelt materiale, der kunne belyse de forhold, der er omfattet af undersøgelsen. Kommissionen peger i den forbindelse bl.a. på, at den centrale genstand for undersøgelsen er politiets kontakt til en meddeler, og at det følger af forholdets natur, at der kun i begrænset omfang vil være direkte – ikke-anonymiserede – skriftlige optegnelser om en sådan kontakt. Eventuelle modtagne oplysninger, som har været brugbare i relation til bestemte sager kan have indgået i disse uden nærmere kildeangivelse, og oplysninger, som ikke har været brugbare – eller som i forvejen har været politiet bekendt – er enten ikke blevet optegnet eller vil være blevet destrueret. En almindelig journalsøgning vil derfor sjældent bringe oplysninger frem, der kan henføres til en bestemt navngiven meddeler.

Dan Lynges-kommissionen anfører dog på side 41 i beretningen, at det alligevel har været muligt at give en beskrivelse af begivenhedsforløbet i kontakten mellem Dan Lynges og politiet, som ikke alene er baseret på mundtlige forklaringer, navnlig fordi Dan Lynges kontaktperson inden for politiet havde bevaret en række båndoptagelser og kopier af rapporter m.v. fra perioden, som kunne suppleres af kommissionens forespørgsler og indhentelse af skriftlige redegørelser.

Blekingegade-kommissionen anfører på side 52 i sin beretning, at indhentelsen af materiale fra andre myndigheder end PET har været præget af, at det er mange år siden, at forholdene omfattet af kommissoriet fandt sted. Kommissionen konstaterede således, at akterne i de forskellige sager i vidt omfang har været ufuldstændige, og i visse tilfælde har de relevante sager været bortkomne eller destruerede. På side 52 ff. i beretningen gennemgår kommissionen navnlig indsamlingen af materiale fra Københavns Politi, og det anføres herom afslutningsvis på side 55, at kommissionen har haft fri adgang til det kælderrum i Københavns Politi, hvor alt materiale fra Blekingegade-sagen opbevares. Det anføres endvidere, at det har kunnet konstate-

res, at en væsentlig del af de manglende sagsakter fra de oprindelige efterforskningssager derved har kunnet identificeres, men at ikke alle akter har kunnet findes. Kommissionen bemærker, at den ikke har fundet tegn på, at de manglende akter er fjernet i tilknytning til PET-kommissionens eller Blekingegade-kommissionens undersøgelser eller på et tidligere tidspunkt med det formål at vanskeliggøre en eventuel senere undersøgelse. Afslutningsvis anfører kommissionen, at det er dens opfattelse, at de manglende akter navnlig har betydning for fastlæggelsen af visse nærmere angivne forløb, hvorfor kommissionens undersøgelse af de nævnte forhold må ses i lyset heraf.

Skattesagskommissionen anfører på side 27 i sin beretning, at kommissionen ved brev af 23. april 2012 anmodede BT om at udlevere navnet på kilden til de oplysninger om sagen, som BT bragte den 8. september 2011, men at BT den 6. juni 2012 svarede, at man ikke ville oplyse om kildegrundlaget for artiklen. Det bemærkes hertil, at kommissionen ikke udtaler sig nærmere om de mulige konsekvenser heraf for kommissionens undersøgelse.

Det bemærkes for en ordens skyld, at Justitsministeriet ikke kan udelukke, at der ved gennemgangen af beretningerne fra de hidtidige undersøgelseskommissioner kan være overset eksempler på problemer med manglende adgang til væsentligt materiale.